

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool De Zonnewijzer te WEERDE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 45278

Instelling Vrije Basisschool De Zonnewijzer

Directeur Ann LOWET

Adres Pastorijstraat 15 - 1982 WEERDE

Telefoon 015-61.28.25

Fax 015-61.33.04

E-mail directie@zonnewijzer.net

Website www.zonnewijzer.net

Bestuur van de instelling Bestuur Vrije Basissch. Weerde

Adres Galgenberg 33 - 1982 WEERDE

Scholengemeenschap ZWHHeM

Adres de Tilbourgstraat 16 - 1981 HOFSTADE

CLB Vrij CLB Noordwest - Brabant

Adres Nieuwstraat 120 - 1730 ASSE

Dagen van het opvolgingsbezoek 09-06-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 09-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Els VER EECKE

Teamleden Hilde REYNIERS, Jan VAN EECKHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	4
3.2 Lager onderwijs: muzische vorming.....	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	12

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 08-01-2013 tot 10-01-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 10-01-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

muzische vorming

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Uit de gesprekken, documenten, observaties en kleuterwerken blijkt dat de kleuteronderwijzers een volledig en gradueel opgebouwd aanbod garanderen voor de verschillende domeinen van wiskundige initiatie. Ze besteden aandacht aan doelgerichte hoekverrijking. In de beeldvorming is er aandacht voor diverse aspecten van de ontwikkeling op wiskundig vlak. Zowel binnen de eerste- als de tweedelijnszorg nemen teamleden initiatieven om een antwoord te bieden op de specifieke ondersteuningsbehoeften van kleuters.

Curriculum	Voor wiskundige initiatie fungeren een koepeligen referentiekader en het
Onderwijsaanbod	leerplan als leidraad voor de planning, de invulling en de bewaking van het
<i>Referentiekader</i>	aanbod in elke klas. De kleuteronderwijzers plannen op basis van
<i>Planning</i>	ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen. Ze stellen per thema een aantal
<i>Evenwichtig en volledig</i>	wiskundige doelen en begrippen voorop en zorgen ook voor ervaringssituaties
<i>Samenhang</i>	binnen hun aanbod. De toenemende leerplangerichtheid voor wiskundige
<i>Brede harmonische vorming</i>	initiatie blijkt tevens uit de systematische aandacht voor leerplandoelen in de
<i>Actief leren</i>	hoekverrijking en in een aantal hoekenfiches en leerlijnen.

Onder meer op basis van hun jaarplan garanderen de kleuteronderwijzers een aanbod waarin alle wiskundige domeinen voldoende aandacht krijgen. Ze zorgen ervoor dat voor hun leeftijdsgroep alle leerplandoelen en wiskundige begrippen aan bod komen.

Uit de gesprekken, observaties, planningsdocumenten en kleuterwerken blijkt dat de kleuteronderwijzers een voldoende gevarieerd activiteitenaanbod voorzien voor wiskundige initiatie. In vergelijking met de doorlichting besteden de kleuteronderwijzers meer intentioneel en systematisch aandacht aan de verwerving van wiskundige begrippen op basis van een gegradeerde lijst.

De thematische werking zorgt voor een geïntegreerde aanpak die leidt tot horizontale samenhang. Daarbij zijn de verschillende leergebieden en domeinen op een natuurlijke wijze met elkaar verweven.

De kleuteronderwijzers bevorderen de continuïteit en de gradatie over de leeftijdsgroepen heen. Dat gebeurt aan de hand van de gradueel opgebouwde hoekenfiches, de teamafspraken over de kalenders, de pictogrammen, hoekaanduidingen en het keuzesysteem, en de leerlijnen voor begripsvorming en puzzelen. Onder meer door afspraken over kalenders, getalbeelden en de benaming van meetkundige figuren willen de leerkrachten van de oudste kleuters en het eerste leerjaar een soepele overgang bewerkstelligen.

Er zijn verschillen tussen de kleuteronderwijzers in de mate waarin ze de kleuters stimuleren om wiskundige ervaringen op te bouwen door te spelen en te manipuleren met materialen. Vooral bij de oudere kleuters blijven de kleuteronderwijzers sterk vasthouden aan de schriftelijke inoefening van wiskundige vaardigheden aan de hand van speelwerkblaadjes met schoolse inslag. Daardoor ontstaat een reëel risico op didactische vervroeging. Jongere kleuters krijgen meer kansen tot actief en spelend leren door te handelen en te verwoorden. Een aantal kleuters krijgt het advies zittenblijven omdat kleuteronderwijzers vermoeden dat ze de werkdruk of het werktempo in de volgende leeftijdsgroep niet zullen aankunnen.

Onder meer met stappenplannen en het taken- of keuzebord ontwikkelen de kleuteronderwijzers de zelfredzaamheid en de zelfsturing. De stappenplannen, bouwplannen en voorbeeldkaarten ondersteunen tevens een aantal leerplandoelen van het domein ruimte. De kindgerichte en ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl en het aangenaam pedagogisch klimaat in de meeste klassen dragen bij tot actief en zelfontdekkend leren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Diverse materialen en spellen ondersteunen het tellen, ordenen, meten en construeren. Groeimeters, weegschalen en spiegels zijn aanwezig in de klassen.

Met het oog op het aspect tijd binnen het domein meten stelde het team van de kleuterafdeling de kalenders op punt in samenwerking met de pedagogische begeleiding. Sommige kleuteronderwijzers zetten bepaalde kalenders minder functioneel in of laten mogelijkheden onbenut om oudere kleuters te laten kennis maken met de cyclische tijd.

In vergelijking met de doorlichting zijn er meer hoekaanduidingen en pictogrammen in het klasbeeld te vinden. Ondanks de afspraken missen pictogrammen op speelleerhoeken en opbergruimtes uniformiteit binnen enkele klassen. Bij de oudere kleuters zijn de klassen verrijkt met getallen en getalbeelden die meestal zijn afgestemd op de getalbeelden van het eerste leerjaar.

In het begeleidingstraject investeerde het team van de kleuterafdeling in de wiskundige verrijking van de zand-/watertafel en de winkelhoek. Er is evenwel een verschil tussen de opeenvolgende leeftijdsgroepen in de frequentie waarmee kleuteronderwijzers deze hoeken daadwerkelijk benutten of verrijken in functie van wiskundige initiatie. Sommige kleuters hebben in hun spel meer ondersteuning nodig om de kansen tot wiskundig handelen in deze speelleerhoeken aan te grijpen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem

De kleuteronderwijzers hanteren een kindvolgsysteem dat overeenstemt met het koepeligen referentiekader. Daardoor zijn het onderwijsaanbod en de observatiepraktijk op elkaar afgestemd. In het kindvolgsysteem zijn de verschillende aspecten van de persoonlijkheidsontwikkeling opgenomen. Dat laat toe om een breed en evenwichtig beeld van de ontwikkeling te schetsen en onder meer de evolutie voor aspecten van wiskundige initiatie weer te geven. Wiskundige ontwikkelingsaspecten zitten vooral vervat in het domein denkontwikkeling. Tweemaal per jaar voeden de kleuteronderwijzers het digitale kindvolgsysteem op basis van hun observaties. Ook in de kwaliteit van de observatiepraktijk zijn er verschillen tussen de kleuteronderwijzers. Sommigen hebben nood aan meer richtlijnen of concrete criteria als houvast om gericht te observeren in functie van dominante doelen.

Het is geen gewoonte om doelgericht en systematisch na te gaan of de kleuters de vooropgestelde wiskundige begrippen beheersen. Sommige kleuteronderwijzers vertrouwen daarbij vooral op hun buikgevoel.

Om de beeldvorming te vervolledigen, leggen de oudste kleuters een schoolrijpheidstest af die onder meer peilt naar de beheersing van een aantal rekenvoorwaarden. Voor een aantal risicokleuters is er een discrepantie tussen de observaties in het kindvolgsysteem en de prestaties op de schoolrijpheidstest.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

De communicatie met de ouders is verbeterd. Met een weekbrief informeert elke kleuteronderwijzer de ouders over het komende thema.

Voor de oudercontacten geldt de afspraak dat kleuteronderwijzers breed over de ontwikkeling van de kleuter rapporteren aan de hand van het koepeligen referentiekader.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Met het oog op de beeldvorming introduceerde het schoolteam een digitaal zorgsysteem dat relevante informatie uit observaties, testen, (zorg)overleg en informatie van externe deskundigen centraliseert. Zorginterventies krijgen eerder een plaats in het zorglogboek dan in het zorgsysteem. Het gebruik van dit systeem is voor meerdere teamleden een zoektocht waardoor ze de mogelijkheden ervan nog niet ten volle aanwenden in het kader van de beeldvorming en het handelingsgericht werken. Ook de beperktere probleemgevoeligheid van enkele kleuteronderwijzers zorgt ervoor dat sommige risicokleuters of kleuters met specifieke ondersteuningsbehoeften niet tijdig worden gesignaleerd voor wiskundige initiatie. Het zorgteam probeert dit enigszins op te vangen door alle kleuters zo goed mogelijk zelf te leren kennen tijdens activiteiten in de verschillende klassen en door zelf extra overgangsgesprekken te organiseren over de zorgkleuters.

Om de zorgwerking te optimaliseren, investeert het zorgteam momenteel in de uitwerking van een zorgvisie. Op het vlak van de eerste- en tweedelijnszorg heeft het team van de kleuterafdeling al een aantal stappen voorwaarts gezet. De meeste kleuteronderwijzers nemen hun verantwoordelijkheid in de eerstelijnszorg op. Ze voorzien in gedifferentieerde opdrachten, ondersteunen kleuters in hoekenwerk of spelen mee met de (jongere) kleuters om het actief handelen en verwoorden te stimuleren. Meerdere kleuters kunnen rekenen op compenserende maatregelen.

Het sterk vernieuwde zorgteam bestaat uit een zorgcoördinator en twee zorgleerkrachten. Het zorgteam biedt suggesties voor mogelijke zorginterventies en aangepast materiaal wanneer klasleerkrachten kleuters signaleren. Het zorgteam volgt de ontwikkeling van deze risico- of probleemkleuters verder op. De tweedelijnszorg door het zorgteam bestaat uit klasinterne en –externe ondersteuning aan kleuters. Het zorgteam biedt zowel vraaggestuurde als aanbodgestuurde zorg. Naast ondersteuning bij differentiatie en remediëring op vraag van de klasleerkracht, organiseert het zorgteam klasdoorbrekende zorggroepjes onder meer voor wiskundige initiatie. Het team van de kleuterafdeling heeft minder ervaring met het opzetten van planmatige ondersteuningstrajecten op langere termijn.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het team van de kleuterafdeling schakelde de pedagogische begeleiding in om de werkpunten voor wiskundige initiatie en techniek aan te pakken. Gezamenlijke en individuele vormingen verhoogden de interne expertise of resulteerden in teamafspraken, hoekenfiches en leerlijnen. Tijdens de gezamenlijke vormingen was er ook aandacht voor doelgericht werken aan wiskundige initiatie en voor het leren werken met het zorgsysteem.

De meeste teamleden staan open voor interne expertise-uitwisseling. Ze verbeteren hun klaspraktijk op basis van tips en richtlijnen vanuit het kern- of zorgteam. Toch hebben sommigen het moeilijk om te leren van elkaar. Daardoor leven ze gemaakte afspraken minder na.

Kwaliteitszorg In vergelijking met de doorlichting waait er een nieuwe wind door de kleuterafdeling. Uit de gesprekken blijkt dat deze gunstige evolutie onder meer toe te schrijven is aan het begeleidingstraject, de oprichting van het kernteam, de personeelsswissels met een verjonging van het team en de opvolging en coaching door de directeur. De meeste kleuteronderwijzers zien de meerwaarde van de vernieuwingen in. Niet alle kleuteronderwijzers zijn echter even veranderingsbereid. Daardoor ontstaan er binnen het team verschillende snelheden. De directeur is zich bewust dat verdere opvolging en coaching noodzakelijk zijn.

3.2 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. Uit de gesprekken, documenten, observaties en het leerlingenwerk blijkt dat de onderwijzers erin slagen om de eigen muzische visie en de uitgangspunten van de eindtermen in de praktijk om te zetten. Ze voorzien in een gevarieerd, evenwichtig en doelgericht aanbod. Vanuit een rijk scala aan activiteiten krijgen de leerlingen impulsen om te beschouwen, te experimenteren en te creëren. De evaluatie en de rapportering verlopen doelgericht en bieden een breed beeld van de muzische ontwikkeling.

Curriculum	Het team van de lagere afdeling verdiepte zich in het algemeen deel en de verschillende deelleerplannen van muzische opvoeding. De 21 algemene doelen vormen een belangrijk referentiekader voor het muzische onderwijsaanbod in de verschillende leerjaren. Per graad verdeelden de onderwijzers de algemene doelen voor beschouwen en creëren over de twee leerjaren. Om het aanbod concreet vorm te geven, kozen de onderwijzers er uiteindelijk voor om in alle leerjaren een onderwijsleerpakket te introduceren. Daarmee willen ze meer evenwicht, samenhang en gelijkgerichtheid bewerkstelligen. De concordantie van de leerlijnen met de leerplandoelen en eindtermen was één van de criteria bij de keuze van het onderwijsleerpakket.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De onderwijzers volgen het onderwijsleerpakket consequent en vertrouwen erop dat deze aanpak op termijn zal leiden tot volledigheid, continuïteit en een graduele opbouw in het aanbod. Er is een schoolafpraak dat onderwijzers activiteiten uit het pakket mogen vervangen door alternatieven die dezelfde lesdoelen beogen. Tot op heden gebruiken de onderwijzers bovendien een muzometer en een activiteitenmeter om het aanbod voor de domeinen beeldopvoeding, muzikale opvoeding, dramatisch spel, bewegingsexpressie en muzisch taalgebruik op klasniveau in beeld te brengen en te bewaken. Dit heeft volgens de onderwijzers bijgedragen tot de bewustwording van de eenzijdigheid van hun vroegere aanbod. Met het oog op de reductie van planlast, is het niet langer nodig om de activiteiten te registreren. Uit de documentanalyse, de klasblogs, de observaties in elke klas en gesprekken met de directeur, een vertegenwoordiging van het team en een aantal leerlingen blijkt dat het aanbod veel gevarieerder en evenwichtiger is geworden sinds de doorlichting. Er is meer intentionele aandacht voor de verschillende muzische domeinen met inbegrip van media. Bovendien krijgen de domeinen een bredere invulling.

De muzische activiteiten bevatten geregeld aspecten of doelen uit meerdere domeinen van het leergebied. Met uitzondering van het eerste leerjaar is er in de meeste klassen minder doelbewuste aandacht voor horizontale samenhang tussen muzische vorming en andere leergebieden of leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Uit de observaties blijkt dat het team van de lagere afdeling duidelijk vooruitgang heeft geboekt in de implementatie van de principes van het leerplan muzische opvoeding. Werkjes van leerlingen, foto's en filmpjes getuigen van een vernieuwde muzische ingesteldheid van de teamleden. Beschouwen en creëren binnen een muzische grondhouding zijn tot op de klasvloer doorgedrongen. Tijdens de geobserveerde lessen boden de meeste onderwijzers uitdagende activiteiten aan die de creativiteit en de persoonlijke expressie aanwakkeren. Ze gaan meer en meer op zoek naar een evenwicht tussen de inoefening van muzische technieken en het stimuleren van authenticiteit en creatieve expressie. Om impressies op te doen, beschouwen de onderwijzers met de leerlingen bij de start van een muzische activiteit. Het is evenwel niet de gewoonte om de lesdoelen te expliciteren en te evalueren met de leerlingen. Tijdens of na afloop van de les krijgen de leerlingen wel vaak stimulansen tot reflectie op het eigen muzisch proces of product of op dat van hun medeleerlingen.

Er is tevens een accentverschuiving merkbaar van product- naar procesgericht muzisch werken. Sommige onderwijzers voelen zich nog enigszins onzeker in de nieuwe aanpak waardoor ze de neiging hebben om het muzisch proces sterk aan te sturen en minder ruimte te laten voor leerlingeninitiatief. Ze bakenen de opdracht vrij sterk af, wijzen zelf op mogelijke problemen of valkuilen, of reiken zelf snel oplossingen aan voor muzische problemen. Daardoor dagen ze hun leerlingen minder uit om probleemoplossende vaardigheden te ontwikkelen.

Door theater- en museumbezoek, diverse muzische voorstellingen en workshops kunnen leerlingen proeven en genieten van een breed spectrum van kunst en cultuur. Ook de klasoverschrijdende initiatieven en de samenwerking met experts of socio-culturele organisaties vormen een waardevolle aanvulling bij het muzisch aanbod. Ze bieden leerlingen impulsen om meerdere muzische talenten aan te boren of om volgens eigen interesse te kiezen uit muzische activiteiten.

De onderwijzers hanteren tijdens de muzische activiteiten een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl. Met diverse werk- en groeperingsvormen stimuleren ze actief leren, samenwerking en zelfsturing.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Op schoolniveau zijn er voldoende materialen, instrumenten en multimedia om werk te maken van de leerplandoelen en de eindtermen van de verschillende muzische domeinen. Het team richtte een muzische mediatheek met een uitleensysteem in.

De onderwijzers van de derde graad zetten het digitaal schoolbord efficiënt in om het aanbod voor muzische vorming te verlevendigen en om met de leerlingen te beschouwen.

Infrastructuur Het schoolteam maakt werk van de muzische zichtbaarheid in gangen en klassen.
Het gebrek aan ruimte vormt een belemmering voor de organisatie van activiteiten in het kader van bewegingsexpressie.

Evaluatie Het team van de lagere afdeling zette belangrijke stappen om de evaluatie- en rapporteringspraktijk sterker af te stemmen op de krachtlijnen van het leerplan.
Evaluatiepraktijk Met ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst maakte het team kennis met verschillende evaluatie- en rapporteringsvormen. Sommige
Rapporteringspraktijk onderwijzers geven aan dat ze nog zoekende zijn naar een efficiënte en haalbare manier om het muzisch proces en de competenties van de leerlingen te observeren. Meerdere teamleden zijn minder vertrouwd met de mogelijkheden die alternatieve evaluatie- en rapporteringsvormen bieden.

Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Interne en externe
communicatie

De leerlingen krijgen geregeld stimulansen tot zelf- of peerevaluatie. De zelfevaluatie verloopt minder doelgericht.

Aan het einde van het schooljaar start het team met het in kaart brengen van de muzische ontwikkeling doorheen de lagere school. Dat gebeurt aan de hand van een beoordeling van de verschillende muzische domeinen (inclusief media) die een plaats krijgt in het leerlingvolgsysteem.

Het team beoogt meer evenwicht in de evaluatie en de rapportering. De rapporten bevatten een beoordeling van verschillende muzische domeinen. In de meeste klassen is media minder expliciet terug te vinden in het rapport. Conform teamafspraken evalueren en rapporteren de onderwijzers in functie van vooropgestelde doelen. De onderwijzers beoordelen aan de hand van een waarderingsschaal die ze aanvullen met ontwikkelingsgerichte feedback.

Op het oudercontact rapporteren de onderwijzers over elk leergebied. De meeste klasblogs bieden ouders een kijk op een aantal muzische activiteiten en realisaties van leerlingen. Met diverse toonmomenten krijgen leerlingen de mogelijkheid om aan andere leerlingen, hun ouders of een breed publiek te laten zien wat ze op muzisch vlak in hun mars hebben.

Begeleiding In de beeldvorming en op overlegmomenten is er een toenemende aandacht voor de muzische ontwikkeling, talenten of beperkingen van leerlingen.
Leerbegeleiding

Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers creëren een veilig klasklimaat waarbinnen kinderen zich muzisch kunnen en durven uiten. Indien nodig bieden onderwijzers extra stimulansen en ondersteuning of zorgen ze ervoor dat leerlingen elkaar kunnen helpen en van elkaar kunnen leren tijdens het muzisch proces. Sommige onderwijzers geven aan dat ze zelfstandige werkvormen benutten om bepaalde leerlingen sterker te begeleiden in muzische activiteiten. Wanneer de voorwaarden om tot muzische expressie niet vervuld zijn bijvoorbeeld door faalangst, laag welbevinden of zelfwaardergevoel, kunnen de leerlingen terecht bij de zorgcoördinator.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Om de kwaliteit van het onderwijsaanbod en van de evaluatie- en de rapporteringspraktijk voor muzische vorming te bevorderen, deed het team van de lagere afdeling een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst. Het begeleidingstraject en de teamgerichte en individuele professionaliseringsinitiatieven hebben hun effect op de klaspraktijk niet gemist.

Het team heeft de aanwezige muzische competenties geïnventariseerd. De interne deskundigheid en talenten van onderwijzers worden niet ten volle benut om van elkaar te leren en om expertise uit te wisselen. Toch zijn er enkele initiatieven om muzische talenten van teamleden in te zetten zoals tijdens de klasoverschrijdende creanamiddagen.

Visieontwikkeling

Het schoolteam ontwikkelde samen een eigen muzische visie die de uitgangspunten van het pedagogisch project, de principes van het leerplan en de eigenheid van de school en haar omgeving kernachtig en creatief verenigt. Het team geeft deze visie gestalte in de praktijk. Enkel creatief omgaan met media ontbreekt in deze visie. Nochtans zijn in een aantal klasblogs voorbeelden van goede praktijk te bewonderen onder meer op het vlak van creëren en communiceren met audiovisuele middelen.

Kwaliteitszorg

Uit de gesprekken blijkt dat het pad naar de vernieuwing zwaar was voor meerdere teamleden. Het team had het in eerste instantie moeilijk om het doorlichtingsadvies te accepteren en de tekorten te erkennen. Samen met het kernteam ondernam de directeur meerdere initiatieven die het verbetertraject richting gaven en ondersteunden.

Tijdens de opvolgingscontrole onderschrijven de directeur en de onderwijzers dat het nodig was om de blik te verruimen. Ze geven aan dat het muzisch aanbod beduidend rijker is geworden waardoor ook de betrokkenheid van de leerlingen verhoogd is en hun talenten meer tot hun recht komen. Het verbeteringstraject heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van een muzische grondhouding bij leerlingen en teamleden. In de gesprekken met onderwijsinspecteurs uiten de leerlingen hun waardering voor de kansen die ze krijgen om te proeven van diverse muzische domeinen en expressievormen. Ze geven aan dat ze voldoende mogen knutselen en vinden het fijn dat ze geregeld creatief of expressief mogen experimenteren met verschillende facetten van muziek, beweging, drama, taal en media.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Els VER EECKE de inspecteur-verslaggever	Ann LOWET de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	